

Bản án số: 07/2024/HNGĐ-PT

Ngày 26-8-2024

“V/v: Tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỈNH TUYÊN QUANG

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Triệu Ngọc Thức.
- Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thanh Hương và ông Bàn Văn Thế.
- Thư ký phiên tòa: Bà Lương Thị Kiều Vân - Thư ký Toà án nhân dân tỉnh Tuyên Quang.
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tuyên Quang tham gia phiên tòa: Bà Hoàng Thị Hải Vân - Kiểm sát viên trung cấp.

Ngày 26 tháng 8 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân tỉnh Tuyên Quang mở phiên tòa xét xử phúc thẩm công khai vụ án Hôn nhân và gia đình thụ lý số 04/2024/TLPT-HNGĐ, ngày 18 tháng 7 năm 2024, về việc “Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”.

Do Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST ngày 13 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 06/2024/QĐ-PT, ngày 26 tháng 7 năm 2024; Quyết định hoãn phiên tòa số 06/2024/QĐ-PT ngày 16/8/2024; Quyết định hoãn phiên tòa số 07/2024/QĐ-PT ngày 21/8/2024, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Anh Nguyễn Quốc H, sinh năm 1991; địa chỉ: thôn C, xã L, thành phố T, tỉnh Tuyên Quang.
- Bị đơn: Chị Cao Thị H1, sinh năm 1994; địa chỉ: Tổ dân phố N, thị trấn Y, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho chị Cao Thị H1: Ông Vũ Trung K và bà Nguyễn Thị H2 - Luật sư thuộc Công ty L, Đoàn luật sư tỉnh T. Địa chỉ: M V, phố H, tổ A, phường P, thành phố T, tỉnh Tuyên Quang.

- Người kháng cáo: Bị đơn chị Cao Thị H1, sinh năm 1994; địa chỉ: Tổ dân phố N, thị trấn Y, huyện Y, tỉnh Tuyên Quang.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Trong đơn khởi kiện, lời khai trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa nguyên đơn anh Nguyễn Quốc H trình bày:

Anh và chị Cao Thị H1 đã thuận tình ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 210/QĐST-HNGĐ ngày 13/7/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Tuyên Quang. Về việc giao nuôi con chung, thời điểm ly hôn anh và chị H1 đều có nguyện vọng nuôi con. Tuy nhiên thời điểm này do cháu N còn nhỏ, chị H1 kiên quyết đòi quyền nuôi con, anh và chị H1 có thỏa thuận nếu chị H1 không kết hôn với ai thì anh nhất trí cho chị H1 trực tiếp nuôi dưỡng con chung là cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018, anh tự nguyện cấp dưỡng nuôi cháu N1 mỗi tháng 2.000.000 đồng (hai triệu đồng), phương thức cấp dưỡng theo hàng tháng, thời gian cấp dưỡng kể từ tháng 7/2023, anh thực hiện cấp dưỡng đầy đủ đúng theo quy định của pháp luật. Sau khi ly hôn, mặc dù không trực tiếp nuôi con nhưng anh vẫn thường xuyên theo dõi, thăm nom động viên con. Nay chị H1 đã xây dựng gia đình mới, chị H1 đang mang thai chuẩn bị sinh con, đời sống kinh tế, chỗ ở, thu nhập đều không đảm bảo nên chị H1 sẽ không đủ điều kiện và thời gian chăm sóc cháu N1 bằng anh. Mặt khác, hiện nay chị H1 không có công ăn việc làm ổn định mà sắp sinh thêm con với chồng mới sẽ không đảm bảo điều kiện về mọi mặt cho cháu N1 phát triển một cách tốt nhất. Bản thân anh chưa xây dựng gia đình mới, có công ăn việc làm, chỗ ở ổn định, anh làm kỹ thuật viên chụp Xquang tại Bệnh viện S, thu nhập ổn định là 7.800.000 đồng, thu nhập tăng thêm hàng quý là 3.800.000 đồng và anh còn làm thêm ở Công ty sữa có thu nhập là 4.000.000 đồng (có bảng lương kèm theo). Anh có thời gian và điều kiện tốt hơn chị H1 nên anh làm đơn đề nghị Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn giải quyết cho anh được trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục cháu Nguyễn Khánh N1, anh không yêu cầu chị H1 phải cấp dưỡng nuôi con chung.

Tại biên bản ghi lời khai, trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa bị đơn chị Cao Thị H1 trình bày:

Chị và anh Nguyễn Quốc H đã thuận tình ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 210/QĐST-HNGĐ ngày 13/7/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Tuyên Quang. Theo quyết định này thì chị là người trực tiếp nuôi dưỡng con chung là cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018. Anh H có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi cháu N1 mỗi tháng 2.000.000 đồng (hai triệu đồng). Sau khi ly hôn anh H thực hiện cấp dưỡng đầy đủ đúng theo quy định của pháp luật. Bản thân chị đã trực tiếp nuôi con, chăm sóc đảm bảo cuộc sống học tập cho con đầy đủ. Tuy hiện nay chị đã xây dựng gia đình mới, chị đang mang thai, nhưng chị vẫn đủ điều kiện và thời gian nuôi cháu N1. Về công việc của chị ổn định, chị làm phụ giúp chồng ở cửa hàng M tại địa chỉ xóm A, xã T, huyện Y. Hiện nay chuyên cơ sở làm tại nhà riêng ở tổ dân phố N, thị trấn Y, huyện Y, thu nhập ổn định 12.000.000 đồng/1 tháng, chị ở cùng nhà riêng của chồng chị, cũng là chỗ ở ổn định tại tổ dân phố N, thị trấn Y, huyện Y. Chồng mới của chị là giáo viên, hiểu biết và luôn giúp đỡ, ủng hộ chị

trong việc nuôi dạy cháu N1. Chị khẳng định hiện chị vẫn đảm bảo điều kiện về mọi mặt để trực tiếp nuôi dưỡng cháu N1. Bản thân cháu N1 là con gái rất cần sự chăm sóc, giáo dục của người mẹ, chị có thời gian và điều kiện tốt hơn anh H về việc nuôi con nên chị không nhất trí yêu cầu khởi kiện của anh H. Về cấp dưỡng nuôi con chung, nếu chị tiếp tục nuôi con chung theo quyết định của Tòa án thành phố T thì chị không yêu cầu anh H phải cấp dưỡng nuôi con chung.

Vụ án đã được Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang thụ lý, xác minh, thu thập chứng cứ, hòa giải nhưng không thành và đã đưa vụ án ra xét xử. Tại Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST, ngày 13 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn đã quyết định:

Căn cứ các Điều 28, 35, 39, 147, 235, 266, 271, 273 Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 58, 81, 82, 83, 84 Luật hôn nhân và gia đình; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Quốc H đối với chị Cao Thị H1 về việc: *Kiện tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.*

Giao cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018 cho anh Nguyễn Quốc H trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục. Chị Cao Thị H1 không phải cấp dưỡng nuôi con chung (do anh H không yêu cầu). Chị H1 có quyền, nghĩa vụ thăm nom con chung mà không ai được cản trở.

Chị Cao Thị H1 phải giao cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018 cho anh Nguyễn Quốc H nuôi dưỡng ngay sau khi bản án có hiệu lực pháp luật.

Thoả thuận về việc nuôi con chung, cấp dưỡng nuôi con chung tại quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thoả thuận của các đương sự số 210/2023/QĐST- HNGĐ ngày 13/7/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang hết hiệu lực thi hành kể từ ngày bản án này có hiệu lực.

Ngoài ra, bản án còn giải quyết về án phí và quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định của pháp luật.

Ngày 21/5/2024, Tòa án nhận được đơn kháng cáo của bị đơn chị Cao Thị H1, kháng cáo toàn bộ Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST ngày 13/5/2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn. Chị H1 không nhất trí với việc Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con từ chị sang anh Nguyễn Quốc H, chị H1 cho rằng chị có đủ điều kiện kinh tế để nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục cháu Nguyễn Khánh N1. Đề nghị cấp phúc thẩm không chấp nhận yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của anh Nguyễn Quốc H.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

- Nguyên đơn anh Nguyễn Quốc H giữ nguyên yêu cầu khởi kiện và đề nghị: Hội đồng xét xử phúc thẩm giữ nguyên quyết định của bản án sơ thẩm, giao cháu Nguyễn Khánh N1 để anh trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc.

- Bị đơn chị Cao Thị H1 giữ nguyên yêu cầu kháng cáo và trình bày: Chị đủ điều kiện để nuôi dưỡng, chăm sóc cháu N1; về điều kiện kinh tế, tuy hiện nay chị đã lấy chồng mới nhưng chồng chị là anh Tạ Thanh B có thu nhập cao, chị làm giúp việc cho anh B hàng tháng thu nhập ổn định, thời gian tới chị còn mở căng tin bán hàng; cháu N1 chuẩn bị đi học vào lớp 1 và là con gái, ở độ tuổi rất cần người mẹ trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc. Đề nghị Hội đồng xét xử xem xét để cháu N1 cho chị trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc.

- Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của chị Cao Thị H1 là ông Vũ Trung K và bà Nguyễn Thị H2 cùng trình bày: Về điều kiện nuôi dưỡng, chăm sóc cháu N1 của chị H1 rất tốt; hiện nay cháu N1 đang chuẩn bị đi học nên cần có mẹ trực tiếp chăm lo; về công việc của chị H1 ổn định, có thu nhập cao, đủ điều kiện nuôi dưỡng, chăm sóc cháu N1; đối với anh H có thu nhập thấp không đủ điều kiện để nuôi con; tại phiên tòa hôm nay anh H trình bày có nhà và đất trước khi ly hôn là không đúng sự thật; anh H trình bày như vậy nhằm bao biện việc anh H không đủ điều kiện nuôi con; Cháu N1 là con gái, về tâm lý đang ở độ tuổi cần có mẹ ở bên để chăm sóc; cháu N1 ở với mẹ là tốt hơn đề nghị Hội đồng xét xử xem xét sửa bản án sơ thẩm, giao cháu N1 cho chị Cao Thị H1 trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

- Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên tòa phúc thẩm:

+ Về tố tụng: Thẩm phán, Hội đồng xét xử đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ án, Hội đồng xét xử đã thực hiện đảm bảo các thủ tục về phiên tòa phúc thẩm, sự có mặt của các thành viên Hội đồng xét xử, Thư ký phiên tòa thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Các đương sự thực hiện đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Đơn kháng cáo của bị đơn chị Cao Thị H1 là hợp lệ, trong hạn luật định, nội dung kháng cáo nằm trong nội dung bản án sơ thẩm.

+ Về nội dung: Xét các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và kết quả tranh tụng tại phiên tòa, nội dung kháng cáo của bị đơn chị Cao Thị H1. Đề nghị áp dụng Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự không chấp nhận kháng cáo của bị đơn chị Cao Thị H1, giữ nguyên bản án sơ thẩm giao cháu Nguyễn Khánh N1 cho anh Nguyễn Quốc H trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc.

+ Về án phí phúc thẩm: Chị Cao Thị H1 phải chịu án phí phúc thẩm theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Ngày 21/5/2024, bị đơn chị Cao Thị H1 có đơn kháng cáo đối với Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST, ngày 13/5/2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang. Việc kháng cáo được thực hiện trong thời hạn luật định, nội dung kháng cáo và quyền kháng cáo phù hợp với quy định của pháp luật. Do đó đơn kháng cáo của chị H1 là hợp lệ nên được chấp nhận xem xét theo trình tự phúc thẩm.

[2] Xét nội dung kháng cáo của chị Cao Thị H1:

Tại quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thoả thuận của các đương sự số 210/QĐST- HNGĐ ngày 13/7/2023 của Toà án nhân dân thành phố Tuyên Quang, chị Cao Thị H1 là người trực tiếp nuôi dưỡng cháu Nguyễn Khánh N1, sinh 17/01/2018.

Tại Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST, ngày 13 tháng 5 năm 2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn đã quyết định: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Quốc H đối với chị Cao Thị H1 về việc: *Kiện tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*; Giao cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018 cho anh Nguyễn Quốc H trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục.

Xét yêu cầu kháng cáo của chị Cao Thị H1 đề nghị Tòa án không chấp nhận yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của anh Nguyễn Quốc H, Hội đồng xét xử thấy rằng:

Về tạo điều kiện về mọi mặt, việc học tập, sinh hoạt và phát triển bình thường của cháu Nguyễn Khánh N1: Anh Nguyễn Quốc H hiện nay đang làm kỹ thuật viên tại Bệnh viện S, huyện Y. Tổng thu nhập của anh H là 13.500.000 đồng/tháng; đối với chị Cao Thị H1 làm giúp việc cho chồng mới là anh Đặng Thanh B1. Do chưa đủ cơ sở chứng minh thu nhập ổn định nên bản án sơ thẩm xác định chị H1 là lao động tự do và đối với thu nhập trung bình của lao động tự do tại địa phương theo xác minh là 6.000.000 đồng/tháng; việc xác định mức thu nhập đối với chị Cao Thị H1 của Toà án nhân dân huyện Yên Sơn là phù hợp thực tế. Hơn nữa hiện nay chị Cao Thị H1 đã kết hôn với anh Đặng Thanh B1 và chuẩn bị sinh con, trong hoàn cảnh cùng lúc phải nuôi dưỡng, chăm sóc con và gia đình là rất khó khăn. Xét thấy, việc tạo điều kiện về việc học tập, sinh hoạt và phát triển bình thường, quyền lợi về mọi mặt, đảm bảo được các quyền lợi cho con, đặc biệt là các điều kiện cần thiết cho sự phát triển về thể chất và các điều kiện cho sự phát triển tốt về tâm lý, tinh thần của con. Toà án cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con của anh Nguyễn Quốc H giao cháu Nguyễn Khánh N1 cho anh H trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc là phù hợp, có căn cứ.

Tại phiên toà phúc thẩm chị Cao Thị H1 cung cấp tài liệu chứng cứ để chứng minh cho yêu cầu kháng cáo của mình; Tuy nhiên những nội dung chị H1 cung cấp đã được xem xét tại bản án sơ thẩm.

Từ những phân tích trên, Hội đồng xét xử thấy rằng: Yêu cầu kháng cáo của chị Cao Thị H1 là không có căn cứ, nên không được chấp nhận; cần giữ

nguyên bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST, ngày 13/5/2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang như đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tuyên Quang là phù hợp.

[3] Về án phí phúc thẩm: Do kháng cáo không được chấp nhận nên chị Cao Thị H1 phải chịu án phí dân sự phúc thẩm.

[4] Các phần khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo kháng nghị.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308, Điều 148 Bộ luật tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Không chấp nhận nội dung kháng cáo của bị đơn chị Cao Thị H1, giữ nguyên Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 112/2024/HNGĐ-ST, ngày 13/5/2024 của Tòa án nhân dân huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang như sau:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Quốc H đối với chị Cao Thị H1 về việc: *Kiện tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.*

Giao cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018 cho anh Nguyễn Quốc H trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục. Chị Cao Thị H1 không phải cấp dưỡng nuôi con chung (do anh H không yêu cầu). Chị H1 có quyền, nghĩa vụ thăm nom con chung mà không ai được cản trở.

Chị Cao Thị H1 phải giao cháu Nguyễn Khánh N1, sinh ngày 17/01/2018 cho anh Nguyễn Quốc H nuôi dưỡng ngay sau khi bản án có hiệu lực pháp luật.

Thoả thuận về việc nuôi con chung, cấp dưỡng nuôi con chung tại quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thoả thuận của các đương sự số 210/2023/QĐST- HNGĐ ngày 13/7/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang hết hiệu lực thi hành kể từ ngày bản án này có hiệu lực.

2. Về án phí dân sự sơ thẩm: Chị Cao Thị H1 phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) án phí dân sự sơ thẩm. Anh H không phải chịu án phí, trả lại anh H số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 đồng, theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí số 0001077 ngày 09/01/2024 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Yên Sơn.

3. Về án phí dân sự phúc thẩm: chị Cao Thị H1 phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) án phí dân sự phúc thẩm, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp là 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tại biên lai thu số 0002044 ngày 17/6/2024 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang. Chị H1 đã nộp đủ án phí.

Các phần khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án (26/8/2024).

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Nguyễn Thanh Hương Bàn Văn T

Triệu Ngọc T1

Nơi nhận:

- TAND Cấp cao;
- VKSND Cấp cao;
- VKSND tỉnh Tuyên Quang;
- TAND huyện Yên Sơn;
- Cơ quan THADS huyện Yên Sơn;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

**T.M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHỨC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa**

Triệu Ngọc Thức